

APSTIPRINĀTS
ar Izglītības un zinātnes ministrijas
2005.gada 5.janvāra
rīkojumu Nr. 7

PROFESIJAS STANDARTS

Reģistrācijas numurs PS 0295

Profesija

Metālapstrādes iekārtu mehāniķis

Kvalifikācijas līmenis

3

Nodarbinātības apraksts

Metālapstrādes iekārtu mehāniķis apkalpo, regulē un remontē metālapstrādes mašīnas un iekārtas, nodrošina un kontrolē darbgaldu un iekārtu darbību atbilstoši izgatavotāja tehniskajiem noteikumiem.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākums	Uzdevumi
1. Apkalpot un uzraudzīt iekārtu darbību.	<ol style="list-style-type: none">1.1. Iepazīties ar iekārtu tehniskajām pasēm un dokumentāciju;1.2. Iepazīties ar metālapstrādes iekārtu un instrumentu uzbūvi un darbību;1.3. Novērtēt iekārtu stāvokli;1.4. Veikt iekārtu tehniskās apskates;1.5. Pārbaudīt spēka pievadmezglus;1.6. Pārbaudīt tehnisko šķidrumu atbilstību normatīviem;1.7. Pārbaudīt aizsargierīču tehnisko stāvokli;1.8. Pārbaudīt palīgierīču tehnisko stāvokli;1.9. Pārbaudīt elektroiekārtu stāvokli;1.10. Konstatēt izmaiņas tehniskajā stāvoklī;1.11. Salīdzināt iekārtu tehniskos parametrus ar faktiskajiem;1.12. Novērst pārbaužu rezultātā atklātos trūkumus un izmaiņas;1.13. Sagatavot ziņojumu par iekārtu atbilstību1.14. Tehnoloģiskajām prasībām;1.15. Dokumentēt iekārtas tehnisko stāvokli;
2. Veikt iekārtu tehniskās apkopes	<ol style="list-style-type: none">2.1. Veikt tehniskās apkopes atbilstoši grafīkam;2.2. Sagatavot tehniskajai apkopei nepieciešamos instrumentus un materiālus;2.3. Novērst tehniskos trūkumus;2.4. Pārbaudīt iekārtu galveno mezglu darba precizitāti;2.5. Sagatavot ziņojumu par iekārtu atbilstību darbam;
3. Veikt mašīnu un to mezglu remontus	<ol style="list-style-type: none">3.1. Novērtēt iekārtu bojājumus;3.2. Noteikt nepieciešamo remontdarbu apjomu;3.3. Sastādīt nepieciešamo detaļu pasūtījumu;3.4. Sagatavot remontdarbu instrumentus;3.5. Norobežot remontzonu atbilstoši prasībām;3.6. Sagatavot iekārtu remontam;3.7. Demontēt remontējamus mezglus;3.8. Novērtēt bojājumus;3.9. Montēt iekārtu;3.10. Pārbaudīt iekārtu atbilstību darbam, atbilstoši tehnoloģiskajām prasībām
4. Veikt iekārtas aprobāciju	<ol style="list-style-type: none">4.1. Pārbaudīt iekārtas komplektācijas atbilstību tehniskajām prasībām;4.2. Pārbaudīt iekārtas darbību tukšgaitā;4.3. Pārbaudīt iekārtas darbību pie slodzēm;4.4. Pārbaudīt iekārtas darbību laika periodā;4.5. Salīdzināt iekārtas darbības atbilstību tehniskajiem parametriem;4.6. Dokumentēt veikto pārbaužu rezultātus;
5. Ievērot darba aizsardzību	<ol style="list-style-type: none">5.1. Piedalīties darba vides riska faktoru novērtēšanā;5.2. Ievērot ugunsdrošības noteikumus;5.3. Ievērot elektrodrošības noteikumus;5.4. Ievērot vides aizsardzības noteikumus;5.5. Lietot individuālos aizsardzības līdzekļus;

6. Noteikt darba kvalitāti	6.1. Novērtēt darba kvalitāti atbilstoši darba uzdevumam; 6.2. Novērtēt darba kvalitāti atbilstoši darba drošības, elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumiem; 6.3. Novērtēt darba kvalitāti atbilstoši vides aizsardzības noteikumiem
----------------------------	--

Īpašie faktori, kas raksturo dara vidi

- Fizikālie – saskare ar putekļiem, iespējams darbs trokšņa un vibrācijas apstākļos
- Ķīmiskie – saskare ar minerāleļļām, smērvielām

Īpašās prasības uzdevumu veikšanai: nav

Prasmes

Kopīgās prasmes nozarē	Specifiskās prasmes profesijā	Vispārējās prasmes / spējas
<ul style="list-style-type: none"> • Strādāt ar kontroles un mērinstrumentiem • Lasīt detaļu rasējumus • Sastādīt detaļu skices • Asināt instrumentus • Pielietot atbilstošās smērvielas, dzesēšanas šķidrumus un citus materiālus mašīnbūvē • Izmantot tehnoloģisko dokumentāciju • Pielietot profesionālo terminoloģiju latviešu valodā un svešvalodā • Strādāt un kopt rokas instrumentus • Metālapstrādes pamatprasmes • Ievērot darba drošības, ugunsdrošības un elektrodrošības noteikumus • Saudzēt apkārtējo vidi 	<ul style="list-style-type: none"> • Veikt atslēdznieka pamatdarbus • Izmantot pielaižu un sēžu tabulas • Pielietot un iestatīt darbgaldus • Novērtēt iekārtas stāvokli • Izvēlēties tehniskās apkopes un remonta materiālus, instrumentus • Ievērot veicamā darba tehnoloģiju un raudzīties, lai to ievēro darba kolēģi • Veikt iekārtu, instrumentu uzstādīšanu un tehnisko apkopi • Veikt tipveida detaļu un mezglu remontu • Sagatavot darbam iekārtas, instrumentus, palīgierīces un pārbaudīt to atbilstību darba drošības tehnikas prasībām • Veikt griezošā instrumenta asināšanu un ievietošanu darbgaldos 	<ul style="list-style-type: none"> • Plānot un organizēt savu darbu • Strādāt patstāvīgi un grupā • Atrast, atlasīt un izmantot nepieciešamo informāciju • Komunicēties • Veikt pirmās palīdzības pasākumus • Spēja pašizglītoties

Zināšanas

Zināšanas	Zināšanu līmenis		
	Priekšstats	Izpratne	Pielietošana
Materiālmācība			
Mašīnmācība			
Elektrotehnika			
Hidraulika			
Pneimatika			
Mehānika			
Vides aizsardzība			
Atkritumu utilizācija			
Pielaižu un sēžas			
Metroloģija			

Metālapstrādes mašīnas un instrumenti			
Remontdarbu instrumentu kopšana			
Asināšana			
Iestatīšana			
Tehniskā apkope un remonts			
Metālapstrādes tehnoloģijas			
Darba mašīnas ar ciparu programmu vadību			
Metāla savienojumu veidi			
Metālapstrādes instrumenti, palīgierīces, darbgaldi, iekārtas			
Atslēdznieku darbu tehnoloģija			
Darba aizsardzība			
Darba tiesības			
Metāla līmēšana			
Metināšana			
Matemātika			
Vispārīgā ķīmija (vielu veidi, vispārīgās reakcijas)			
Latviešu valoda			
Svešvaloda			
Saskarsme			
Datoru lietošana			

Profesijas standarta izstrādes darba grupas sastāvs:

- Gints Vārpiņš – inženieris, C VARC metālapstrādes un mašīnbūves uzņēmums, Cēsis;
- Armands Bērziņš – ražošanas priekšnieks, „VALPRO korp” Valmiera;
- Māris Grāvelsiņš – tehniskais vadītājs, A/S Launkalne SAWMILL kokapstrādes rūpnīca, Valkas rajons;
- Vincents Naglis – Cēsu 4. arodvidusskolas direktors;
- Mārīte Tijāre – Cēsu 4. arodvidusskolas metodiķe.

Profesijas standarta eksperti:

- Vilnis Rantiņš - Mašīnbūves un metālapstrādes rūpniecības uzņēmēju asociācijas valdes priekšsēdētājs;
- Gunārs Kalniņš – SIA „LHG” valdes priekšsēdētājs.